

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Human Technology van de Hanzehogeschool Groningen

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Hanzehogeschool Groningen
28 mei 2013	Naam opleiding	:	hbo-bachelor Human Technology (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	:	20 december 2012
Definitief besluit	Variant opleiding	:	voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Afstudeerrichtingen	:	Integral Product Development (IPD), De HT'er als adviseur en specialist
Human Technology van de Hanzehogeschool Groningen (001294)	Locatie opleiding	:	Groningen
uw kenmerk	Datum goedkeuren	:	17 juli 2012
O&O125066	panel	:	17 juli 2012
ons kenmerk	Datum locatiebezoek	:	9 oktober 2012
NVAO/20130114/ND	Datum visitatierapport	:	14 december 2012
bijlagen	Instellingstoets kwaliteitszorg	:	ja, positief besluit van 26 april 2013
3			

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij brief van 18 februari 2013 de instelling verzocht om een gesprek met het panel over de motivering van de oordelen voor standaard 1 en standaard 2 in het rapport. Het gesprek met het panel heeft op 25 maart 2013 plaatsgevonden. De NVAO heeft in dit gesprek aanvullende informatie gekregen over de status van de beroepstaken 'concepting' en 'prototyping', de mate waarin het programma deze beroepstaken afdekt, de afstudeerrichting Integral Product Development en het rendement. Wat betreft het rendement heeft het panel uitgelegd dat het lage rendement met name veroorzaakt wordt door de afstudeerstage. Het is voor studenten lastig om een bedrijf te vinden dat hen in hun afstudeertraject wil begeleiden, maar het panel ziet een grote meerwaarde in het afstuderen bij een bedrijf. Daarnaast gaf het panel aan dat de opleiding zicht heeft op het lage rendement en de verbetermaatregelen doorvoert die binnen haar macht liggen. De NVAO heeft deze aanvullende informatie betrokken in haar besluitvorming.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Inlichtingen

Lisette Winsemius
+31 (0) 70 312 23 81
l.winsemius@nva.o.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nva.o.net | www.nva.o.net

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties van de opleiding Human Technology van de Hanzehogeschool Groningen inhoudelijk in voldoende mate zijn vastgelegd. De eindkwalificaties zijn nader uitgewerkt in kennisgebieden, vaardigheden en attitudes (Body of Knowledge, Skills en Attitude, KSA). Daarin heeft de opleiding de eindkwalificaties geconcretiseerd. De opleidingscompetenties en de KSA vormen samen de leidraad voor de opleiding. De HT-ingenieur houdt zich bezig met 'het ontwerpen van gebruikskwaliteit'. Deze zogenoemde beroepstaak van de HT'er valt uiteen in vier onderdelen. Dat betekent dat de HT'er als onderzoeker onderzoek doet onder gebruikers (naar de eisen die mensen stellen aan producten of diensten, gebruikersonderzoek) en onderzoek doet naar het gebruik van een product (voldoet het aan de wensen, gebruiksonderzoek). De ander twee onderdelen van de beroepstaak zijn concepting (bedenken van producten op basis van gebruikersonderzoek) en prototyping (uitwerken van een concept in een prototype).

De beroepstaken concepting en prototyping en daarbij behorende KSA zijn, aldus het panel niet scherp omschreven en komen in de opleiding op een beperkt niveau aan bod. De opleiding staat voor een keus om deze twee beroepstaken verder door te ontwikkelen naar een hoger niveau of concepting en prototyping niet als eindresultaten van de opleiding te benoemen, maar als ondersteunende competenties voor de twee onderdelen van de beroepstaak gebruiks- en gebruikersonderzoek. Daarin is de HT-ingenieur vooral adviseur en/of onderzoeker.

Het niveau van de opleiding voldoet aan de internationale eisen van een hbo-bachelor (Dublin descriptor). Internationale aspecten komen in de beschrijving van de eindkwalificaties in voldoende mate naar voren.

Het panel komt tot het oordeel voldoende voor deze standaard.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft de inhoud van het programma afgestemd op de eindkwalificaties. Voor de kwalificaties onderzoeker en adviseur heeft HT het programma respectievelijk goed (onderzoeker) en voldoende (adviseur) afgestemd. Voor concepting en prototyping is de opleiding nog zoekende.

De richting (doelen) en inrichting (inhoud) van de onderdelen concepting en prototyping in het programma kunnen duidelijker beschreven worden (helder definiëren wat de opleiding nastreeft). Er is een goede relatie tussen praktijk en opleiding. De verschillende programmaonderdelen vertonen een goede balans tussen kennis en vaardigheden. Studenten verwerven onder andere via het uitvoeren van opdrachten en stages kennis, vaardigheden en persoonlijke kwaliteiten. Ondersteunende programmaonderdelen zoals colleges, trainingen, gastlessen en werkgroep bijeenkomsten dragen hier aan bij.

Pagina 3 van 8 De kerncompetentie van HT (uitvoeren van praktijkgericht onderzoek) is in het programma op een goede manier vormgegeven. Deze loopt als een rode draad door het curriculum: vanaf jaar 1 tot en met jaar 4 (de onderzoekslijn).

Ook internationalisering komt in het programma sterk tot uiting. De opleiding participeert in een aantal buitenlandse Intensive Programmes (IP)¹ in Duitsland, Denemarken, Finland, België en vanaf 2012 ook Portugal.

In het vierde jaar kiest de student zijn specialisatie: de HT'er als adviseur en specialist (gekozen door 80 procent van de studenten), of het internationale multidisciplinaire programma Integral Product Development (IPD).

In 2011-2012 heeft de opleiding ingezet op het verbeteren van de begeleiding van de studenten door het intensiveren van contacturen, versterken van het overleg met studenten over de kwaliteit van het onderwijs (klankbordgroepen) en door ingrepen in de huisvesting (nabijheid van ruimtes voor docenten en studenten). Tevens heeft de opleiding de informatie over de keuzemogelijkheden (individuele leerroutes) van studenten verbeterd. Deze verbeteracties kwamen mede voort uit evaluaties onder studenten en docenten.

De opleiding gaat op een systematische wijze na of de kwaliteit van het onderwijs voldoet aan de wensen van de studenten. Ook het werkveld is betrokken bij de kwaliteitsbewaking van het onderwijsprogramma. De opleiding besteedt speciale aandacht aan het verbeteren van het rendement van de opleiding. Zij heeft passende maatregelen genomen om de rendementen te verbeteren zoals het verbeteren van de begeleiding van studenten, en het verhogen van het aantal contacturen.

Uit de cv's van het docententeam blijkt dat de docenten voldoende kennis en ervaring hebben om het onderwijs te verzorgen. Het team (docenten en management) dat de opleiding Human Technology verzorgt, is enthousiast en werkt serieus aan het verder ontwikkelen van de opleiding. Het team heeft een zeer positieve indruk bij het visitatiepanel achtergelaten. Het is een klein team, hoog opgeleid, betrokken, enthousiast en creatief.

De opleidingsspecifieke voorzieningen zijn goed afgestemd op de rol van onderzoeker en adviseur en in voldoende mate op de beroepstaak concepting (Idea lab). De voorzieningen voor prototyping zijn er wel (werkplaatsen van engineering en bouw), maar daar wordt in mindere mate gebruik van gemaakt.

Het panel komt tot de conclusie dat het programma, de vormgeving, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen voldoende samenhang vertonen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende voor deze standaard.

---

¹ Human Technology-studenten kunnen deelnemen aan een van deze IP's van twee of drie weken. Een IP valt buiten het reguliere curriculum en levert de studenten 3 tot 5 EC extra op. Samen met internationale studenten uit andere vakgebieden werken ze aan een projectopdracht op het snijvlak van mens en techniek.

Pagina 4 van 8 **Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten**

De opleiding werkt op een zeer systematische wijze aan het bewaken van de kwaliteit van toetsen. Discussies over de inzet van de kennistoets en de in te zetten mix van toetsinstrumenten zijn gaande. Resultaten daarvan zijn zichtbaar in de zich verder ontwikkelende kwaliteit van de toetsen.

De opleiding is goed op weg een beredeneerde samenhang aan te brengen tussen eindkwalificaties, programma-inhoud (KSA) en hbo- niveau.

Het panel stelt vast dat de opleiding het bachelorniveau realiseert. Ook stelt het panel vast dat het werkveld tevreden is over het gerealiseerde eindniveau van de opleiding. De focus van de opleiding is gericht op praktijkgericht onderzoek. Het panel waardeert het dat de opleiding op een zeer systematische wijze invulling geeft aan de onderzoekscomponent in de opleiding. Bij de beoordeling van studenten kan de opleiding nog sterker letten op de kwaliteit van de probleemformulering en de oriëntatie op de opdracht (relevantie literatuuronderzoek, actualiteit van gebruikte literatuur).

Het panel komt voor deze standaard tot het oordeel voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO beveelt de opleiding, net als het panel, nadrukkelijk aan om duidelijk te zijn in haar communicatie naar studenten. In haar communicatie moet helder naar voren komen dat zij studenten opleidt tot HT'ers die gespecialiseerd zijn in het doen van onderzoek en het geven van advies.

De opleiding dient hiervoor:

- duidelijk aan te geven dat de beroepstaken 'Concepting' en 'Prototyping' ondersteunende competenties zijn;
- duidelijk te communiceren dat de afstudeerrichting Integral Product Development een verdieping is van Human Technology en studenten niet opleidt tot ontwerper.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hanzehogeschool Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 28 maart 2013 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Human Technology (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Groningen) van de Hanzehogeschool Groningen te Groningen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Integral Product Development (IPD), De HT'er als adviseur en specialist. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2019

Den Haag, 28 mei 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		<i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1/19
Kwalificatie docenten	38% HBO 62% wo- ma
Contacturen	Propedeuse: 14 Tweede jaar: 15 Derde jaar: Afhankelijk van de gekozen minor en voor de stage variabel Vierde jaar: HT'er als adviseur en specialist: 15 IPD: 16
Eindwerken	Het panel heeft 15 eindwerken bestudeerd. Eén eindwerk heeft zij met een onvoldoende beoordeeld, één eindwerk was 'mager' voldoende, één eindwerk leek in de ogen van het panel eerder een opdracht voor het domein Marketing dan een opdracht voor HT. Van de 15 eindwerken heeft de opleiding er 4 zelf uitgekozen.
Rendement	Gemiddeld rendement cohort 2004/2005 tot en met 2006/2007: 35%

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- ir. I.F. van der Meer (voorzitter, domeindeskundige); opleidingsmanager Bouwkunde, Civiele Techniek en Verkeerskunde aan de Hogeschool Windesheim.
- ir. C.A. Stephan Eur. Erg. (domeindeskundige); industrieel ontwerper en Europees geregistreerd ergonoom. Als senior medewerker bij Vilans voert hij gebruiksonderzoeken met ouderen en gehandicapten uit.
- prof. ir. D.J. van Eijk (domeindeskundige);interim decaan faculteit Industrieel Ontwerpen, TU Delft.
- V.G. Dijkstra (student-lid); student hbo-bacheloropleiding Human Technology aan de Haagse Hogeschool.

Het panel werd ondersteund door drs. ing. A.G.M. Horrevorts, secretaris (gecertificeerd).